

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

CZĘSTOCHOWIANIN

TYGODNIK

CZĘSTOCHOWSKIEGO OKRĘGOWEGO KOMITETU ROBOTNICZEGO POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA:
Częstochowa, ulica Kościuszki Nr. 62.

Cena numeru pojedynczego 10 groszy.

PRENUMERATA:
Rocznie zł. 5,20, — kwartalnie zł. 1,30.

Cios w serce projektu konstytucji B. B.

Wielka mowa tow. posła Liebermana.

Wczoraj w Sejmie w dyskusji nad konstytucją na trybunie stanął tow. poseł Lieberman... a cały podniecony Sejm zamilkł, bo na mównicę stanął ROZUM i SUMIENIE REPUBLIKI LUDOWEJ...

Wrazem jego mowy, było piorunujące, porwani talentem zamilkli wszyscy, co chwila wybuchaly huragany oklasków, a nawet ręce poselskich-niewolników rządowych same składały się do oklasków...

Gdyby w Polsce była sprawiedliwość... to Sejm, to rząd na koszt Państwa kazaliby wydrakować tę mowę i rozplakotaliby ją w całej Rzeczypospolitej

Mielśmy inny artykuł, w ostatniej chwili wyrzuciliśmy go, byście bodaj w tym skrócie mogli ją przeczytać.

Czytajcie ją raz i drugi, trzeci, niech ją czytają wszyscy, bo z tych stronci mówi do was gorące, płomienne serce, które kocha lud.

(Tow. Lieberman przemawiał po posle Radziwiłła).

Przemówienie pos. Liebermana

P. Lieberman. Trudno polemizować z p. Radziwiłłem, który przemawiał tak kusząco i dotknął naszych najwrażliwszych strun, nazywając siebie obywatelem świata.

Wzór Napoleona Trzeciego.

Ale czy naprawdę, pisząc ten projekt, Panowie uciekli przed modą francuską? Napoleon III w r. 1852 otkrojował Konstytucję, której zasadnicze przepisy są niemal identyczne, (te same) z przepisami tego projektu. **Ministrowie odpowiedzialni przed Prezydentem, Prezydent ma na równi z parlamentem władzę ustawodawczą, prawo wyborcze wojska, to wszystko jest zwycięm wzięte z Konstytucji Napoleona III.** Przepis niezgany w żadnym państwie, że prezydent ustępujący wskazuje swego następcę, znalazłem także w tej Konstytucji Napoleona III, gdzie powiedziano, że Naczelnik Państwa ma prawo w tajnym dokumencie przechowywanym w senacie, wskazać narodowi człowieka, którego poleca do wyboru jako swego następcę. **A więc Panowie z mody francuskiej nowej — uciekli! do mody francuskiej starej.** Nie dziw, że przewodnią myślą tej konstytucji jest nieograniczona władza jednostki nad 30 milionami poddanych, a nie obywateli.

Zaraz w pierwszych przepisach

czytamy, że wprawdzie źródłem władzy jest naród, ale najwyższym przedstawicielem władzy jest prezydent, a naczelnym prawem dobro Państwa.

Takiego przepisu niema w żadnej konstytucji.

A więc orzeczek będzie o tem naczelnem prawie nieodpowiedzialny Prezydent. W ten sposób każda ustawa może być przekreślona, a nawet sam ustrój, republikański, a decydując o tem będzie Prezydent. (P. Piłsudski: Tak nie jest powiedziane). Ale może, przysięc, ktoś, kto to powie na podstawie tego przepisu:

Lista cywilna.

P. Radziwiłł mówił o kompromisie w tonie BB. Jednak ten kompromis niezupełnie się udał. W dwóch przepisach niespodzianie odczuwa się idea monarchiczna: Uposażenie. Prezydenta nazwano listą cywilną, t. zn. że **Prezydenta nie ukoronowano, ale ukoronowano pieniądze, które on będzie pobierał.** Zrobiono to świadomie gdyż wyraźnie powiedziano, że listę cywilną Pana Prezydenta oraz „uposażenie” ustępującego prezydenta określi osobna ustawa. Drugi przepis wybitnie monarchyczny, to nadanie Prezydentowi „prawa umorzenia postępowania karno-sądowego przed wyrokiem. Prawa takiego niema żaden prezydent na świecie, nie mają go nawet monarchowie, a mieli tylko car i cesarz Austrii. **A przepis taki zawsze był wyzykiwany na korzyść możnych, a nigdy na korzyść biedaków.**

Tenno-król niebios a Prezydent

Studjowałem wszystkie konstytucje świata, nie zapomniałem nawet o republice murzyńskiej Liberji w Afryce. W republikach takiej władzy nigdzie niema. W europejskich monarchiach także nie, poszukałem w Azji i zbadalem konstytucję cesarza japońskiego. Tytuł urzędowy tego cesarza brzmi tenno, t. zn. król niebios. Przekonałem się, że w porównaniu z tym Prezydentem, cesarz japoński jest jednak biedakiem. Nie ma on prawa stanowić, co jest prawem naczelnem, nie ma prawa rozstrzygać protestów wyborczych, nie ma prawa umarzania postępowania karno-sądowego, nie ma prawa podwyższać podatków o 10 proc., jeżeli zamknie sesję. **Bo według tej Konstytucji zamknięcie sesji jest złoty interesem.** Prezydent zamyka sesję — 10 proc. podatków. (Wesołość i hucne oklaski na lewicy). Ale na tem nie koniec. Zwołuje Sejm na jeden dzień zamyka i zwołuje 10 proc.

Cesarz japoński ma także prawo dekretów, ale może wydawać je tylko wtedy gdy sytuacja zewnętrzna i wewnętrzna nie pozwala na zwołanie parlamentu, a ma obowiązek przedłożyć te dekrety do zatwierdzenia. W Polsce jest tylko obowiązek przesłania parlamentowi wykazu dekretów do wiadomości, a nie do zatwierdzenia.

Na miarę Cezara.

Panowie, wybierzmy sobie Prezydenta ponad miarę i siły jednego człowieka, wychodząc z poglądu, że Prezydentem będzie jednostka-genijska, ale **żadnego przepisu w Konstytucji nie umieszczacie, któryby zmuszał do wyboru genialnej jednostki.** Taka Konstytucja jest przykrojona na miarę Cezara, Napoleona, Cromwella, a nie tych śmiertelników, którzy u nas są Prezydentami. Wszystkie inne przepisy mają na celu tylko zmylić opinię publiczną co do tego, że wprowadza się ustrój demokratyczny.

Co prawda lud będzie wybierał sejm, ale odcięto młodych wyborców, a co się stanie z kobietami, nie wiem. (Głos: P. Szymański będzie wiedział). P. marszałek senatu, który może pewnego dnia zostanie prezydentem (wesołość) powie: dobro państwa tego wymaga, żeby kobiety nie głosowały! Ale niech się kobiety same bronią!

Jaką władzę będzie miał ten sejm? Obostrzono ogromnie w projekcie warunki pracy sejmu.

Murzyni Liberji.

Z tego projektu przebijają straszna nieumiejętność do społeczeństwa, a jednak przegłądałem konstytucje murzyńskich republik: Liberji w Afryce i Hajti w Ameryce, są one tu w bibliotece sejmowej, i każdy się może przekonać, że są liberalniejsze od projektu BB, tak, że **mógłby przysięść czas, kiedy Polacy zazdrościć będą murzynom i murzyńskiemu parlamentowi jego praw.** (Głosy: Ha! ha!)

P. Radziwiłł mówił nam tu o jednym pomniku, a ja wskażę na inny pomnik, który stoi w Paryżu: postawiony „konwentowi narodowemu” temu konwentowi, który był miejscem najzaciętszych walk partyjnych, a w samym jego środku stoi dumna, wysoka ojczyzna, z jej oczu bije żar i potęga czynu, a otaczają ją i ręce do niej wyciągają wszyscy partyjniacy. A więc naród, historia oddała cześć trybunie parlamentarnej, bo z niej padały nieśmiertelne słowa, które porwały do wielkich

czynów, w obronie ideałów wszechobywatelstwa. **We Francji na posągach wypisuje się słowa, które padały z trybuny parlamentarnej, i marsyljanka narodziła się pod wpływem mowy posła wypowiedzianej z trybuny.**

I dlatego nie wstydzę się, że należałem do trzech pierwszych sejmów Rzplitej. I jeżeli p. Radziwiłł wierzy, że historia wspomni jego nazwisko, to ja wierzę, że nasze nazwiska będą zapomniane, ale gdy kości nasze pokryje ziemia, przyszłe pokolenia oddadzą tym sejmom sprawiedliwość, z tal historii wypłyną nie tylko błędy ale i ich czyny, zniknie nazwa „sejm ładacznicy” (huczne oklaski).

Dlatego mamy prawo przeciwstawić się temu projektowi, który z Polski chce zrobić satrapię wojskową i model swój ma w Bismarku. Bismark mówił: **Ministrowie są odpowiedzialni przed cesarzem, a cesarz przed Bogiem, a ten projekt mówi: ministrowie są odpowiedzialni przed prezydentem, prezydent przed Bogiem a wszystko inne musi milczeć, słuchać, płacić podatki i nie sprzeciwiać się.** Dlatego masy ludowe wszystko uczynią, by ten projekt nie stał się ustawą! (Buzriwe i długotrwałe oklaski.)

Pod sąd...

Sejm w głosowaniu imiennym i zgodnie z ustawą o TRYBUNALE STANU — odesłał do komisji wniosek o postawienie ministra skarbu CZECHOWICZA przed TRYBUNALEM STANU za SAMOWOLNE WYDATKI BUDŻETOWE.

Referent poseł Woźnicki przypomniał, że Sejm uchwalił budżet z nadwyżką 85 milionów złotych.

Artykuł 6 ustawy skarbowej zapowiadał, że jeżeli rząd będzie miał większe niż przewidziane budżetem wydatki, to musi na nie uzyskać zezwolenie Sejmu... Po uchwaleniu budżetu Sejm zebrał się jeszcze 13 razy, a nowy Sejm pracuje, od marca 1928 roku, czyli prawie już rok, a minister skarbu wydał 580 MILJONÓW złotych więcej niż budżet przewidywał, bez zezwolenia Sejmu, należy więc go pociągnąć do odpowiedzialności.

Ministra Czechowicza bronił p. Bartel, lecz obrona nie udała się!

Posłowie lewicy zażądali jawnego głosowania. Za oddaniem pod sąd ministra Czechowicza było 259 posłów, przeciwko głosowała „Jedynka i „Fracja Rewolwerowa” w sumie 132 posłów.

